

प्रदेश लोक सेवा आयोग

बागमती प्रदेश

प्राविधिक तर्फ विविध सेवा, पाँचौं तहका महिला विकास निरीक्षक पदको प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा:- यो पाठ्यक्रम योजना दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।

प्रथम चरण:- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क:- २००

द्वितीय चरण:- कम्प्युटर सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क:- ४०

प्रथम चरण - लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)					
पत्र/विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न सङ्ख्या X अङ्क	समय
प्रथम सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण (General Knowledge & General Mental Ability Test)	१००	४०	वस्तुगत (Objective): बहुवैकल्पिक प्रश्न (Multiple Choice Questions)	५० प्रश्न X २ अङ्क	४५ मिनेट
द्वितीय लैङ्गिक समानता तथा समसामयिक मुद्दाहरू (Gender Equality and Contemporary Issues)	१००	४०	विषयगत (Subjective): छोटो र लामो उत्तर (Short & Long Answers)	५ प्रश्न X १० अङ्क १० प्रश्न X ५ अङ्क	३ घण्टा
कुल पूर्णाङ्क	२००				
द्वितीय चरण - कम्प्युटर सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता (Computer Skill Test & Interview)					
विषय	पुर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		समय	
कम्प्युटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical)		१५ मिनेट	
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक (Oral)			

द्रष्टव्य:

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अङ्ग्रेजी अथवा नेपाली र अङ्ग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यसबापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- विषयगत प्रश्नका लागि तोकिएका १० अङ्कका प्रश्नहरूको हकमा १० अङ्कको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
- परीक्षामा सोधिने प्रश्न सङ्ख्या, अङ्क र अङ्कभार पत्र/विषयको विषयवस्तुमा दिइएको अनुसार हुनेछ ।
- यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको कम्प्युटर सीप परीक्षण र अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति: २०७७/९/१२

प्रदेश लोक सेवा आयोग

बागमती प्रदेश

प्राविधिक तर्फ विविध सेवा, पाँचौं तहका महिला विकास निरीक्षक पदको प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र: सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण

१. सामान्य ज्ञान

- १.१. नेपालको भौगोलिक अवस्था, धरातलीय स्वरूप र प्राकृतिक सम्पदा (जलस्रोत, जीवजन्तु, वनस्पति, माटो, खनिज पदार्थ, पहाड) ।
- १.२. इतिहास-
- क. पहिलो र दोस्रो विश्वयुद्धहरू
- ख. नेपालको एकीकरण अभियान र सीमामा भएको हेरफेर ।
- ग. महत्वपूर्ण ऐतिहासिक घटनाहरू: कोत पर्व, भण्डारखाल पर्व, जहानियाँ राणा शासनको उदय र पतन, सुगौली सन्धि, नेपाल भारत मैत्री सन्धि) ।
- घ. नेपालको इतिहासमा सामाजिक सुधारकहरू ।
- ङ. प्रजातन्त्र, पञ्चायती व्यवस्था, जनमत सङ्ग्रह, बहुदलीय व्यवस्थाको पुनर्स्थापना, शान्ति सम्झौता, संविधान सभा र संविधानको निर्माण ।
- च. नेपालमा लोकतन्त्रका लागि भएका जनआन्दोलनहरू ।
- १.३. सामाजिक तथा आर्थिक पक्ष:
- क. नेपालको धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला साहित्य, सङ्गीत, सांस्कृतिक सम्पदा ।
- ख. बागमती प्रदेशको सामाजिक, आर्थिक, राजनीतिक र सांस्कृतिक पक्ष सम्बन्धी जानकारी ।
- ग. नेपालको अर्थतन्त्रको संरचना (कृषि, उद्योग र सेवा) ।
- घ. आर्थिक विकासका संवाहक (सार्वजनिक क्षेत्र, निजी क्षेत्र र सहकारी) ।
- १.४. विज्ञान र प्रविधि :
- क. विज्ञानको विविध पक्ष: नाप र एकाइ; न्युटनको चाल सम्बन्धी नियमहरू; प्रकाशको परावर्तन र आवर्तन; धारा विद्युत्का असरहरू; विद्युत् मोटर, जेनेरेटर, ट्रान्सफर्मर र तिनको कार्य सिद्धान्त; अम्ल, क्षार र लवण; अक्सिजन, कार्बनडाइअक्साइड र एमोनिया ग्याँसको गुण तथा उपयोगहरू; कडा र नरम पानी; पारिस्थितिक पद्धति र खाद्य शृङ्खला; श्वास प्रश्वास, प्रकाश संश्लेषण; सौर्य मण्डल, कालो छिद्र, ग्रहण र चन्द्रमाको कला ।
- ख. प्रमुख वैज्ञानिक अन्वेषण र आविष्कारहरू, प्रसिद्ध वैज्ञानिक र तिनको योगदान ।
- ग. सञ्चार साधनको रूपमा इन्टरनेट र कम्प्युटर ।
- १.५. शिक्षा र स्वास्थ्य:
- क. नेपालको शिक्षा (साक्षरता, विद्यालय भर्ना दर, प्राथमिक तह र माध्यमिक तहको शिक्षा, उच्च शिक्षा) र स्वास्थ्यको अवस्था (शिशु मृत्युदर, बाल मृत्युदर, मातृ मृत्युदर, कुपोषण, स्वास्थ्य सेवा) ।
- ख. नैतिक शिक्षा, योग, ध्यान, प्राणायाम, शारीरिक व्यायाम ।
- ग. महामारी, सर्ने तथा नसर्ने घातक रोगहरू ।

प्रदेश लोक सेवा आयोग

बागमती प्रदेश

प्राविधिक तर्फ विविध सेवा, पाँचौं तहका महिला विकास निरीक्षक पदको प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- १.६. जनसङ्ख्या, वातावरण र विपद् व्यवस्थापन:
- क. जनसङ्ख्या - नेपालको जनसङ्ख्या र वृद्धिदर, प्रदेश अनुसार जनसङ्ख्याको वितरण, सहरीकरण, बसाइँ सराइको अवस्था, जनसङ्ख्याको बनौट (लिङ्ग, जातजाति, भाषा, भौगोलिक, प्रशासनिक), गरिबीको राष्ट्रिय र प्रादेशिक अवस्था ।
- ख. जनसङ्ख्याको आधारमा स्थानीय तहहरूको विभाजन ।
- ग. वातावरण- पर्यावरण, जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन, प्रदूषण, फोहोरमैला व्यवस्थापन वनविनास, भू-क्षय ।
- घ. दिगो विकासका लक्ष्यहरू ।
- ङ. भूकम्प, बाढी पहिरो, आँधी हुरी, आगलागी तथा सडक दुर्घटनाको अवस्था र जोखिमहरू एवम् व्यवस्थापनको लागि भएको व्यवस्थाहरू ।
- १.७. नेपालको शासन पद्धति र सरकार-संविधान, राजनीतिक व्यवस्था, सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तह तथा जिल्लाहरू ।
- १.८. संयुक्त राष्ट्र सङ्घ, दक्षिण एशियाली क्षेत्रीय सहयोग सङ्गठन (सार्क) र बिमस्टेक सम्बन्धी जानकारी
- १.९. नेपालका परराष्ट्र नीतिका आधारहरू, दौत्य सम्बन्ध ।
- १.१०. राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिक, वैज्ञानिक, खेलकुद, पुस्तक, पुरस्कार, कला, साहित्य, सङ्गीत सम्बन्धी राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधिहरू ।
- १.११. अङ्ग्रेजी: Knowledge on writing correct English sentence, letter, and report according to English grammar based on the following syntactic functions:
- A. Parts of Speech:
- Noun
 - Pronoun
 - Adjective
 - Determiner
 - Verb
 - Adverb
 - Preposition
 - Conjunction and
 - Interjection
- B. Infinitive and gerund, reported speech and tense
- १.१२. नेपाली: नेपाली भाषामा स्तरीय लेखनको लागि आवश्यक पर्ने व्याकरण अनुरूप शुद्धा शुद्धि बनाउने। यसका लागि निम्न विषयमा ध्यान केन्द्रित गर्ने:
- वर्णविन्यास, पदसङ्गति, नाम, सर्वनाम, क्रियापद, विशेषण, काल, वाच्य, पदवर्ग, अनुकरणात्मक शब्द, कारक र विभक्ति, वचन, पुरुष, लिङ्ग, उल्टो अर्थ आउने शब्द, पर्यायवाची शब्द, तत्सम शब्द, तद्भव शब्द, आगन्तुक शब्द, उपसर्ग लागेर निर्मित शब्दहरू, प्रत्यय लागेर निर्मित शब्दहरू, समास भएर निर्मित शब्दहरू, द्वित्व भएर निर्मित शब्दहरू, ह्रस्व दीर्घ, श, ष, स लगायतका व्याकरणगत शुद्ध लेखनशैलीमा केन्द्रित विषयहरू सहितको नेपाली शुद्धाशुद्धिको ज्ञान ।

प्रदेश लोक सेवा आयोग

बागमती प्रदेश

प्राविधिक तर्फ विविध सेवा, पाँचौं तहका महिला विकास निरीक्षक पदको प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

२. सामान्य बौद्धिक परीक्षण:

शाब्दिक तार्किक परीक्षण, मात्रात्मक (सङ्ख्यात्मक वा अङ्क सम्बन्धी) तार्किक परीक्षण र अशाब्दिक अमूर्त तार्किक परीक्षण

- २.१. शाब्दिक तार्किक/चातुर्यता परीक्षणमा बोध, शब्दज्ञान, अनुक्रम, समरूपता, वर्गीकरण, कोडिङ-डिकोडिङ, दिशा र दुरी ज्ञान परीक्षण, तर्क विचार सम्बन्धी, श्रेणीक्रम (पङ्क्तिक्रम), आगमन(Induction), निगमन (deduction) विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ।
- २.२. मात्रात्मक (सङ्ख्यात्मक वा अङ्क सम्बन्धी) तार्किक परीक्षणमा अनुक्रम (श्रेणीक्रम), समरूपता, वर्गीकरण, कोडिङ, छोडिएका संख्या (अक्षर/संकेत) मिलाउने, साझा गुण, मेट्रिक्स, तथ्यांक व्याख्या, तथ्यांक जाँच (रूजु), अङ्क गणितीय तर्क/क्रिया सम्बन्धी विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ।
- २.३. अशाब्दिक तार्किक परीक्षणमा अनुक्रम, समरूपता, एकरूपता, वर्गीकरण, चित्रात्मक विश्लेषणात्मक तर्क सम्बन्धी, भेन चित्र, मेट्रिक्स, त्रिभुज र वर्गहरूको रचना चित्र वा आकृति बनावट र विश्लेषण विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ।

प्रथमपत्र सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण विषयका पाठ्यक्रमका एकाइहरूबाट सोधिने प्रश्नहरूको सङ्ख्या निम्नानुसार हुनेछ।

प्रथम पत्र	सामान्य ज्ञान												सामान्य बौद्धिक परीक्षण		
अङ्क भार	९०												९०		
एकाइ	१.१	१.२	१.३	१.४	१.५	१.६	१.७	१.८	१.९	१.१०	१.११	१.१२	२.१	२.२	२.३
प्रश्न सङ्ख्या	४	५	५	४	५	५	४	४	३	२	२	२	२	२	१
जम्मा प्रश्न	४५												५		

प्रदेश लोक सेवा आयोग

बागमती प्रदेश

प्राविधिक तर्फ विविध सेवा, पाँचौं तहका महिला विकास निरीक्षक पदको प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

अंग्रेजी वा देवनागरी Typing Skill Test को लागि निर्देशन:-

1. देवनागरी Typing Skill Test को लागि १५० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	० अंक
५ वा सो भन्दा बढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.५० अंक
७.५ वा सो भन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.७५ अंक
१० वा सो भन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.०० अंक
१२.५ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.२५ अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.५० अंक
१७.५ वा सो भन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.७५ अंक
२० वा सो भन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.०० अंक
२२.५ वा सोभन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.२५ अंक
२५ वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.५० अंक

2. English Typing Skill Test को लागि २०० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	० अंक
६ वा सो भन्दा बढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.५० अंक
९ वा सो भन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.७५ अंक
१२ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.०० अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.२५ अंक
१८ वा सो भन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.५० अंक
२१ वा सो भन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.७५ अंक
२४ वा सो भन्दा बढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.०० अंक
२७ वा सोभन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.२५ अंक
३० वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.५० अंक

3. अंग्रेजी वा देवनागरी Typing मा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ । दिइएको अंग्रेजी वा देवनागरी Text मा उल्लेखित स्थान बमोजिम परीक्षार्थीहरूले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन । तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट(Correct words/minute) निकालिनेछ ।

Formula:

$$\text{शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute)} = \frac{(\text{Total words typed} - \text{Wrong words})}{5}$$

प्रदेश लोक सेवा आयोग

बागमती प्रदेश

प्राविधिक तर्फ विविध सेवा, पाँचौं तहका महिला विकास निरीक्षक पदको प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र:- लैङ्गिक समानता तथा समसामयिक मुद्दाहरू

१. सामाजिक अध्ययन, स्वास्थ्य र जनसङ्ख्या

- १.१. सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तह बीच राजनैतिक, आर्थिक र प्रशासनिक अन्तरसम्बन्ध
- १.२. नेपालमा विकासका पूर्वाधारहरू (शिक्षा, स्वास्थ्य, यातायात, सञ्चार, पर्यटन, खानेपानी, विद्युत् तथा अन्य ऊर्जाका श्रोतहरू) को विकासको अवस्था।
- १.३. बागमती प्रदेशका प्रमुख ऐतिहासिक गढी, महत्वपूर्ण चाडपर्व र प्रमुख धार्मिक स्थलहरू।
- १.४. नेपालको संविधानमा महिला तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी व्यवस्था।
- १.५. सहकारीको सिद्धान्त र मूल्यहरू र नेपालमा सहकारीको वर्तमान अवस्था।
- १.६. बागमती प्रदेशको चालू आवधिक योजना (स्वास्थ्य, पोषण र जनसङ्ख्या, लैङ्गिक समानता, सामाजिक समावेशीकरण र संरक्षण) सम्बन्धी सामान्य जानकारी।
- १.७. रोग, पोषण, दुर्व्यसन र सामुदायिक स्वास्थ्य
 - १.७.१ रोगको परिचय, सर्ने र नसर्ने रोग, सरुवारोग सर्ने माध्यमहरू।
 - १.७.२ पोषणको परिचय, सन्तुलित भोजनको परिचय र महत्व, कुपोषण र यसका कारणहरू।
 - १.७.३ धुम्रपान, मद्यपान र लागूपदार्थको कुलत, कुलतमा लाग्नुका कारण, असर र बच्ने उपायहरू।
 - १.७.४ सामुदायिक स्वास्थ्यको अवधारणा, नेपालका प्रमुख स्वास्थ्य समस्याहरू र यसको समाधानमा व्यक्ति, परिवार र समुदायको भूमिका।
 - १.७.५ उपभोक्ता स्वास्थ्यको परिचय र महत्व।
- १.८. जनसाङ्ख्यिक, जनसङ्ख्या परिवर्तन र जनसङ्ख्या व्यवस्थापन
 - १.८.१ जनसङ्ख्या परिवर्तनका कारणहरू र तीव्र जनसङ्ख्या वृद्धिका असरहरू।
 - १.८.२ जनसङ्ख्या व्यवस्थापन।
 - १.८.३ महामारीमा स्वास्थ्य सतर्कता।

२. सार्वजनिक प्रशासन, व्यवस्थापन, योजना प्रक्रिया र विकास

- २.१ सार्वजनिक प्रशासन र व्यवस्थापन
 - २.१.१ सार्वजनिक प्रशासनको अवधारणा, उद्देश्य, कार्यक्षेत्र र सीमा।
 - २.१.२ सार्वजनिक प्रशासन/व्यवस्थापनको नवीन अवधारणा।
 - २.१.३ सङ्गठनका सिद्धान्त तथा अन्य केही प्रमुख पक्षहरू- आदेशको एकात्मकता, नियन्त्रणको सीमा, पदसोपान, सङ्गठनात्मक व्यवहार, समूह गतिशीलता, समूहगत कार्य।
 - २.१.४ व्यवस्थापनका केही पक्षहरू- द्वन्द्व व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, समय व्यवस्थापन, परिवर्तन व्यवस्थापन र प्रकोप व्यवस्थापन।
- २.२ योजना
 - २.२.१ सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको योजना तर्जुमा प्रक्रिया।

प्रदेश लोक सेवा आयोग

बागमती प्रदेश

प्राविधिक तर्फ विविध सेवा, पाँचौं तहका महिला विकास निरीक्षक पदको प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- २.२.२ नेपालमा योजनाबद्ध विकासका प्रयासहरू ।
- २.२.३ नेपालको चालु आवधिक योजनामा महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक र अपाङ्गता भएका व्यक्ति सम्बन्धी व्यवस्था ।
- २.३ विकासका केही आयामहरू
 - २.३.१ आर्थिक वृद्धि तथा आर्थिक विकास ।
 - २.३.२ सामाजिक परिवर्तन तथा सामाजिक विकास ।
 - २.३.३ स्थानीय स्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन ।
 - २.३.४ विकासमा जनसहभागिताको महत्व ।
३. लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण
 - ३.१ लैङ्गिक अवधारणा
 - ३.१.१ लिङ्ग र लैङ्गिकता, लैङ्गिक समानता र समता एवम् सकारात्मक विभेद ।
 - ३.१.२ लैङ्गिक मूलप्रवाहीकरण र महिला सशक्तिकरण ।
 - ३.२ लैङ्गिकतामा आधारित हिंसा
 - ३.२.१ मानव बेचबिखन तथा ओसार पसार र बालविवाहका कारण र रोकथामका उपायहरू ।
 - ३.२.२ लिङ्गका आधारमा तथा विभिन्न समुदाय माथि प्रथा, परम्परा र संस्कृतिको नाममा हुने विभेदमा आधारित हिंसा ।
 - ३.२.३ सामाजिकीकरणको प्रक्रियामा गर्नुपर्ने सुधारहरू ।
 - ३.२.४ महिलामाथि हुने हिंसा नियन्त्रणमा पुरुषको भूमिका ।
 - ३.३ सामाजिक सुरक्षा र सामाजिक न्याय
 - ३.३.१ बाल अधिकार सम्बन्धी जानकारी
 - ३.३.२ बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू र दलित लगायत राज्यले उपलब्ध गराएको सामाजिक सुरक्षा व्यवस्था सम्बन्धी जानकारी ।
 - ३.४ तीनै तहका सरकारद्वारा सञ्चालित महिला विकास सम्बन्धी कार्यक्रमबारे सामान्य जानकारी ।
 - ३.५ राष्ट्रिय, अन्तराष्ट्रिय स्तरमा भएका महिला अधिकार एवम् महिला विकासका प्रयासहरू ।
 - ३.६ लैङ्गिक समानता प्रवर्द्धनमा तीनै तहका सरकारहरू एवम् गैरसरकारी संस्थाहरूको भूमिका ।
४. कार्यालय व्यवस्थापन तथा विविध
 - ४.१ कार्यालय सञ्चालन
 - ४.१.१ पत्र व्यवहार/चिठीपत्र
 - ४.१.२ परिचय, उद्देश्य, चिठीका प्रकार: प्रयोग र प्राथमिकताको आधारमा ।
 - ४.१.३ दर्ता र चलानी
 - ४.१.४ सञ्चारका प्रकार र महत्व ।
 - ४.२ अभिलेख व्यवस्थापन
 - ४.२.१ अभिलेख व्यवस्थापनको परिचय, उद्देश्य र आवश्यकता ।

प्रदेश लोक सेवा आयोग

बागमती प्रदेश

प्राविधिक तर्फ विविध सेवा, पाँचौं तहका महिला विकास निरीक्षक पदको प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

४.२.२ फाइलिङ सम्बन्धी जानकारी ।

४.२.३ कार्यालय व्यवस्थापनमा कम्प्युटर प्रणालीको आवश्यकता र महत्व ।

४.२.४ इमेल, इन्टरनेट र वेबसाइट

४.२.५ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (Management Information System) को आवश्यकता र महत्व ।

४.३ निजामती सेवा र विविध

४.३.१ निजामती सेवामा भर्ना, पदस्थापना, सरुवा, बढुवा, बिदा, दण्ड सजायको व्यवस्था, अवकास सम्बन्धी व्यवस्था र सुविधाहरू

४.३.२ बागमती प्रदेशको प्रदेश र स्थानीय तहको संरचना र सङ्गठन सम्बन्धी जानकारी ।

४.३.३ सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी सामान्य जानकारी

४.३.४ सूचनाको हक सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था

४.३.५ सेवाग्राहीप्रति कर्मचारीको व्यवहार र आचरण

४.४ प्रदेश लोक सेवा आयोगको परिचय र भूमिका ।

द्वितीय पत्रका एकाइ	१	२	३	४	जम्मा प्रश्न सङ्ख्या
अङ्कभार	२०	२०	४०	२०	
छोटो उत्तर ५ अङ्कका प्रश्न	२	२	४	२	१०
लामो उत्तर १० अङ्कका प्रश्न	१	१	२	१	५
जम्मा प्रश्न सङ्ख्या	३	३	६	३	१५